

שיעור תורה

הסוד של הכרת הטוב

למה בחנוכה יש מהדרין מן המהדרין?

הרב יהודה טאוב

יום רביעי, אי חשבון תשע"ח
שיעור מס' 281 - התחזקות יומית

נושאי השיעור:

הכרת הטוב • חנוכה • מהדרין מן המהדרין
ביכורים • תוספת שבת • הידור מצוות

סיפור על הדפסת חוברת 'שערי הודיה'

השבוע ביום שני, בחסדי הבורא ובהודיה גדולה, יצאה לאור החוברת הנפלאה 'שערי הודיה' - מדריך מעשי לחיי הודיה. כבר יצאה מהדורה ראשונה מיוחדת לכנס, אך זו הייתה מהדורה פשוטה. עכשיו ברוך השם יצאה מהדורה יפה ונפלאה.

החלטת הדפוס

הדפוס שהדפיס את החוברת מאוד אוהבים את נושא ההודיה להשם, והחליטו מעצמם להוציא את החוברת בדפי חרום איכותיים ועוד תוספות וידורים. כששאלנו אותם כמה להוסיף על המחיר, אמרו: 'אין צורך להוסיף!' - הם פשוט רצו שההודיה תהיה יפה ונעימה.

בהודיה להשם במיוחד צריך להקפיד שההודיה תהיה צבעונית, כדי לעורר את הרגש להודיה. ואכן באמת חפץ השם עלה בידם ויצאה חוברת יפה גם בחיצוניות וגם בפנימיות.

התשלום - מעל ומעבר

כשהגיעו לתשלום, החליט בעל החוברת שאין צורך לחשב בדיוק כמה אחוזי מע"ם וכולי. שכן הוא משלם בין כך סכום גבוה הרבה יותר ממה שסוכם! הוא הרגיש שמגיע להם הרבה מאוד - הם עשו מעל ומעבר. 'לפחות בתשלום לא נדייק, ניתן לכם ככה סכום עגול הרבה מעל מעל שסיכמנו.'

מוסר השכל

כאשר אדם מרגיש הכרת טוב אמיתית, הוא לא שואל 'כמה אני חייב?' אלא 'איך אני יכול לשמח את השני?' - זהו ביטוי אמיתי להכרת הטוב!

שאלת האחרונים: למה רק בחנוכה?

לאור סיפור זה הבאתי ברוך השם דבר נפלא שמצאנו בהלכות חנוכה. הגמרא במסכת שבת (דף כא עמוד ב) אומרת: 'תנו רבנן: מצוות נר חנוכה - נר איש וביתו. והמהדרין - נר לכל אחד ואחד. והמהדרין מן המהדרין - מוסיף והולך.'

שאלה מרתקת

ידוע שאלת האחרונים: לא מצאנו באף מצווה שיש עיקר הדין, מהדרין, ומהדרין מן המהדרין! אין כזה מושג בשום מקום. עוד לא שמענו שבסוכות - המעידר שבעה טפחים, המהדר עשרה טפחים, והמהדר מן המהדרין - מטר! אין כזה דבר.

יהיה אתרוג אחד בעיקר הדין, שני אתרוגים מהדרין, עשרה אתרוגים מהדרין מן המהדרין? יש כללי מצוות 'זה קלי וענוהו', אבל לא נאמר פרטים ופרטים ושיופיע בשולחן ערוך בדיוק בדרגי האידורים וכמהדרים.

מה יש לחנוכה מכל החגים כולם?

התשובה פשוטה ועמוקה: חנוכה, כידוע, כל עניינו היה להודיה להשם! כמו שכתוב ברש"י: עיקר מצוות נר חנוכה להודיה נתקנה. כמו שאומרים: 'וקבעו שמונת ימי חנוכה אלו להודות ולהלל'.

מהי הודיה אמיתית?

כאשר אדם מודה להשם, כאשר אדם חש הכרת הטוב לשני - הוא לא מסתפק במה שהוא חייב! הוא מחפש להדר ולהוסיף, להוסיף ולהדר לכם!

וכך גם מצאנו בביכורים: הרי ביכורים, כידוע, מצווה שזה מצווה להודות להקדוש ברוך הוא על הפירות ועל ארץ ישראל שנתן לנו.

הידור הביכורים

נאמר במשנה שיש עיקר הביכורים (שבעת המינים) ויש תוספת ביכורים. אף אחד לא הביא רק זית אחד, תאנה אחת ורימון אחד! אלא כל אחד הוסיף, כידוע, כיד השם הטובה עליו. קישטו את הביכורים בכל מיני קישוטים, והוסיפו עוד תוספות.

העיקרון המרכזי

שכן בהודיה להשם, כל אחד מחפש - לא מה אני חייב, אלא איך אני משמח את השני? איך אני עושה נחת רוח לבורא עולם?

זה הפירוש להודות! זה לא רק לומר 'תודה'. להודות - זה להרגיש רגשי הכרת הטוב לאותו אחד שעשה לך טובה, ולחפש איך לשמח אותו, איך לעשות לו נחת רוח. ככה לחבר, וככה גם לזולת. ככה גם לבורא עולם!

יישום מעשי

כאשר אתה מרגיש הכרת טוב לבורא עולם, ממילא אתה מחפש: איך אני משמח את בורא עולם? איך אני עושה יותר ממה שאני חייב? זה מה שגורם לנו לעשות מהדרין מן המהדרין!

□ תוספת שבת - ביטוי נוסף לאהבה

מהי המעלה המיוחדת של תוספת שבת?

זה גם מסתבר המעלה המיוחדת של מצוות תוספת שבת. יכול צריך לשאול: אם הקדוש ברוך הוא רוצה שנעשה שבת יותר ארוכה, שיש עוד חמש דקות לשבת - שיקבע שבת חמש דקות לפני!

□ התשובה המרתקת

אלא זו בדיוק המטרה: בוא נראה כמה אתה אוהב את השבת בעולם! כמה אתה אוהב את הקדושה! בהוספה אתה מראה את האהבה שלך, את השמחה שלך, את ההודיה שלך למי שנתן לך את הדבר הנפלא הזה!

ככה גם בכניסה וככה גם ביציאה: אתה לא רוצה להיפרד מכזה דבר נפלא! ובזה אתה מראה את האהבה שלך.

□ הסגולה הגדולה של תוספת שבת

ולכן גם מובן למה זה כזו סגולה גדולה - תוספת שבת. שכן כאשר אתה מראה לבורא עולם כמה אתה אוהב אותו, גם הוא כביכול יראה לך כמה הוא אוהב אותך!

□ שלושת הביטויים להכרת הטוב

□ 1 חנוכה - מהדרין מן המהדרין בנרות □ 2 ביכורים - הידור וקישוט הפירות □ 3 תוספת שבת - הוספת זמן מאהבה כולם נובעים מאותו שורש: כאשר מרגישים הכרת טוב אמיתית, מוסיפים ומהדרים!

סיכום והטמעת המסר

המסר המעשי לחיים שלנו

עיקרון יסודי

הודיה אמיתית זו לא רק לומר 'תודה'. זו להרגיש הכרת טוב עמוקה, לחפש איך לשמח את מי שעשה לך טוב, ולהוסיף מעבר למה שחייבים!

- בביכורים - הידור וקישוט • ובכל מצווה ומצווה - עשה ברוב שמחה!
- בשבת - תוספת שבת מאהבה • בחנוכה - מהדרין מן המהדרין •

שאלות למחשבה ויישום

- 1 האם אני עושה מצוות מתוך חובה או מתוך אהבה?
- 2 האם אני מחפש המינימום או איך להדר?
- 3 האם ההודיה שלי היא מילים בעלמא או רגש עמוק שמביא למעשים?

ברכת הסיום

יזכנו השם יתברך שנתמלא הודיה להשם
ולא נסתפק רק בהודיה
אלא נוסיף ונהדר בכל המצוות כולם
ונעשה אותם ברוב שמחה וטוב לבב

ערוץ היוטיוב

הרב יהודה טאוב: לומדים לראות גאולה - כהכרת הטוב

<https://www.youtube.com/@RabbiYehudaTaub>